

Bibliobusy z dílny finských knihoven

PhDr. Jan Černý
jan13cerny@gmail.com
[@jan_cerny](#)

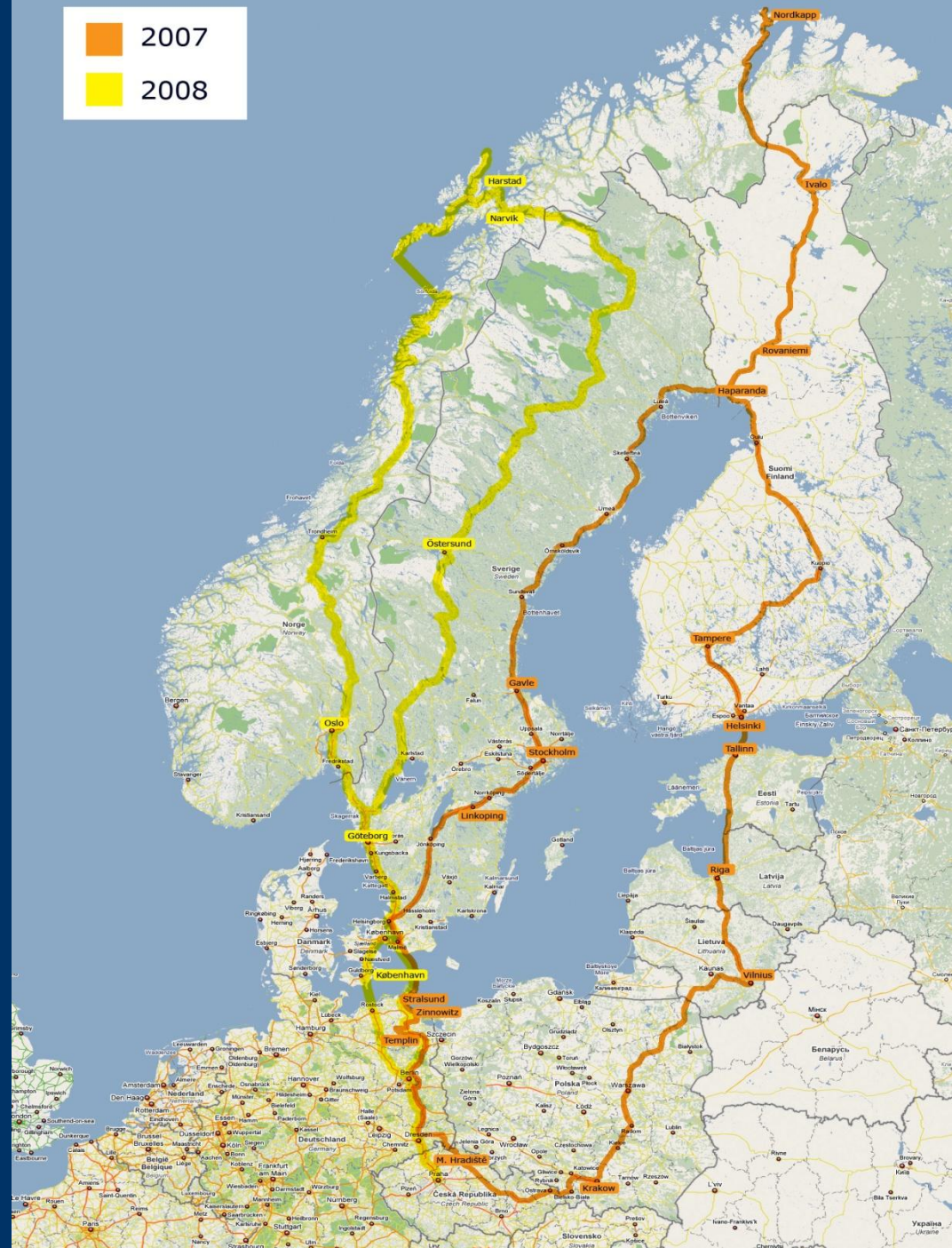
Cesty napříč Skandinávií v letech 2007 a 2008

Cíl cesty 2007: Třetí
nejsevernější knihovna na
světě (Honningsvåg)

Cíl cesty 2008: Narvik a Lofoty

Celkem najeto: 15500 km

Návštěva knihoven v SRN,
Švédsku, Finsku, Norsku,
Estonsku, Lotyšsku, Litvě a
Polsku.

Bibliobusy ve Finsku – historický vývoj

- Plodná dvacátá léta
- Druhý zákon o knihovnách z roku 1961
- Vznik centralizovaného systému
- Redukce počtu knihoven
- Služby zajišťují kvalifikovaní knihovníci
- Knihovnictví i v odlehlých severských oblastech

Rok	Knihovny	Bibliobusy	Počet výpůjček/obyvatel za rok
1960	4007	-	3,4
1970	3015	89	7,1
1980	1608	221	15,1
1990	1151	232	17,3
1998	970	208	19,6
2008	888	160	18,9

Současnost finského pojízdného knihovnictví

- V roce 2010 brázdilo finské silnice 154 bibliobusů.
 - Obsluhovaly 12 606 zastávek
 - Výpůjčky: 7,5 milionů
 - Průměr výpůjček na jeden bibliobus: 48 839
 - Ve Finsku funguje i jedna bibliolod', která obsluhuje souostroví Turunmaa. Zde jsou knihovnické služby poskytovány od roku 1975.
 - Rok 2010: 1 220 výpůjček
 - Zřízení pojízdné knihovny hradí město, přičemž od státu dostává dotaci ve výši 25–50 % celkových nákladů.
 - Hlavními důvody pro zřízení je především obhospodaření oblastí, kde není nutné stavět kvůli nízkému počtu obyvatel budovu pobočky knihovny a obsloužit školy, domovy důchodců a dětské domovy. (odkaz na knihovnický zákon z roku 1998)
-
-

Bibliobus – skvělý marketingový nástroj

- Netti Nyse – úspěšný projekt provinční knihovny v Tampere
 - Centrální knihovna používá knihovnu pro nábor nových uživatelů na různých akcích.
 - Finové si mohou dovolit provozovat odděleně bibliobusy pro děti a dospělé.
 - Pro seniory jsou určeny speciální dodávky.
 - Školy mají vyhrazené dny, kdy k nim přijíždí bibliobus.
 - Bibliobusy zajišťují přes sedm procent z celkového počtu výpůjček.
-
-

Budoucnost pojízdných knihoven

- Výhled podle Výboru pojízdných knihoven při Finské knihovnické asociaci
 - V roce 2012 bude pojízdná knihovna v průmyslových oblastech větší než doposud, přičemž se odhaduje délka na 18 metrů.
 - Naopak se zmenší ve venkovských oblastech.
 - Nebude poskytovat pouze knihovnické služby, ale i vzdělávací a informační.
 - Pošta, banka, úřady, volby
 - Internetové připojení – všeobecný standard
-
-

Závěrečná série otázek

- Bylo by možné zavést model s bibliobusy v Česku?
 - Odsouhlasili byste zredukování tuzemské husté sítě knihoven?
 - Zachovaly by bibliobusy kulturní tradice venkovského knihovnictví?
 - Jsou průchozí dotace od státu v soudobém politickém prostředí?
 - Jakou roli by mohla hrát EU při dotování bibliobusu pro každou regionální knihovnu?
 - Jsou knihovníci i obchodníci?
 - Jak byste mimo výpůjční služby využili bibliobus ve vaší knihovně?
-
-

Děkuji za pozornost

PhDr. Jan Černý
jan13cerny@gmail.com
[@jan_cerny](#)

